

УДК 657

Шерер І.Л., к.е.н.,

Одеський національний економічний університет

МОЖЛИВІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРИЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ЦІЛЕЙ ДОПОМІЖНИХ ВИРОБНИЦТВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто проблеми формування цілей допоміжних виробництв промислового підприємства. Розроблено економічні цілі допоміжних виробництв і технічних служб, що безпосередньо контролюють їх діяльність.

Ключові слова: допоміжні виробництва, промислові підприємства, технічні служби, економічні цілі, внутрішній контроль.

Sherer I.

THE POSSIBLE APPROACH TO FORMING ECONOMIC GOALS OF AUXILIARY PRODUCTION OF INDUSTRY ENTERPRISES

In the article considers the problems of forming purposes auxiliary production of the enterprise. Specified economic goals of auxiliary production and technical services, realizing internal control of theirs activities.

Keywords: auxiliary production, industry enterprises, technical services, economic goals, internal control.

Шерер И.Л.

ВОЗМОЖНЫЕ ПОДХОДЫ К СТРУКТУРИЗАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЦЕЛЕЙ ВСПОМОГАТЕЛЬНЫХ ПРОИЗВОДСТВ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье исследованы проблемы формирования целей вспомогательных производств промышленного предприятия. Разработаны экономические цели вспомогательных производств и технических служб, непосредственно контролирующих их деятельность.

Ключевые слова: вспомогательные производства, промышленные предприятия, технические службы, экономические цели, внутренний контроль.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Розробка системи цілей та аналіз зв'язків, що існують між цілями виробничих підрозділів і відповідних служб підприємства служить відправним моментом у розв'язку завдань удосконалювання

системи внутрішнього контролю діяльності допоміжних виробництв промислових підприємств.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Загальний підхід до формулювання цілей підприємства в цілому та допоміжних виробництв взагалі досить повно розглянута в економічній літературі [1, с. 73 – 75; 2, с. 118 – 119]. Він передбачає формулювання загальної цілі системи і її редукцію шляхом постановки локальних цілей кожної підсистеми.

В рамках даного підходу визначено основні принципи положення постановки локальних цілей окремих видів допоміжних виробництв. Проте досі не визначено економічні цілі допоміжних виробництв та технічних служб, що безпосередньо контролюють їх діяльність.

Ціль статті. Завданням дослідження є розробка економічних цілей допоміжних виробництв та технічних служб, що безпосередньо контролюють їх діяльність в рамках промислового підприємства.

Викладення основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Можливості досягнення цілей, що стоять перед виробничими підрозділами, багато в чому, а іноді і повністю, залежать від діяльності відділів і служб. Власне економічна діяльність інструментальних, ремонтних і інших допоміжних виробництв проходить під впливом планово-економічного відділу, відділу праці і заробітної плати, бухгалтерії, здійснюючих внутрішній контроль об'ємів продукції, ресурсів, витрат.

Проте, ця дія носить швидше інформаційний характер. Вони утворюються безпосередньо у сфері виробництва, в процесі використання ресурсів для виконання необхідних підприємству робіт, і залежать від рівня технічної оснащеності цехів, організації і технології виробництва, використання ефективних в технічному і економічному відношенні матеріалів. Таким чином, економічні результати діяльності допоміжних виробництв багато в чому визначені результатами технічного прогресу, а ця галузь повністю знаходиться в компетенції технічних служб підприємства.

Таблиця 1

Економічні цілі допоміжних виробництв і технічних служб,
що безпосередньо контролюють їх діяльність

Загальні економічні цілі	Об'єкти контролю	Деталізація загальних цілей	Підрозділи, орієнтовані на досягнення цілей	
			Види допоміжних виробництв	Відділи і служби
1	2	3	4	5
Задоволення потреби в продукції і послугах допоміжних виробництв	Допоміжне виробництво як економічна система	Оптимізація об'ємів продукції, що випускається, послуг в номенклатурі	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
		Досягнення необхідних якісних характеристик продукції, послуг	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
		Забезпечення ритмічності випуску продукції, послуг	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка,

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5
Оптимізація обсягу ресурсів	Засоби праці	Оптимізація складу		відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
			Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
		Ефективність використання	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
			Інструментальні	Відділ інструментального господарства
	Предмети праці	Оптимізація запасів	Інструментальні	Відділ інструментального господарства

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
			Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
	Трудові ресурси	Оптимізація чисельності тих, що працюють	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика
Оптимізація витрат	Допоміжне виробництво як економічна система	Оптимізація витрат, залежних від діяльності допоміжних виробництв	Інструментальні	Відділ інструментального господарства
			Ремонтні	Відділ гол. механіка, Відділ капітального будівництва
			Транспортні	Транспортний відділ
			Енергетичні	Відділ гол. енергетика

Потрібно, проте, уявляти, що впровадження досягнень науково-технічного прогресу здійснюється заради економічного, а звідси і соціального розвитку, тому в діяльності технічних служб необхідна чітка орієнтація на економічні цілі.

Початкове посилення, що визначає загальну спрямованість в постановці економічних цілей, полягає в наступному: оскільки відповідні технічні служби визначають своїми діями можливість досягнення цехами економічних цілей, що стоять перед ними, оскільки цілі для цехів і служб мають бути загальними.

Для того, щоб економічні цілі об'єкту були досягнуті, потрібні одночасні зусилля двох систем - контрольованої і контролюючої. Ця теза представляється нам безперечною, такою, що не вимагає яких-небудь інших обґрунтувань. У методичному відношенні вона реалізована в табл. 1.

Висновки. Структуризація загальної економічної цілі та визначення локальних цілей допоміжних виробництв та підрозділів промислового підприємства в подальшому надає можливість вдосконалення організаційних форм внутрішнього контролю їх діяльності.

Література

1. Валуев Ю.Б. Програмно-целевой подход в формировании организационной структуры управления промышленным предприятием: Дис. ... канд. экон. наук / Одесское отделение Института экономики АН УССР. - Одесса, 1987. - 153 с.
2. Шерер І.Л. Цільовий підхід до організації управління допоміжними виробництвами промислового підприємства. Матеріали VIII між нар. наук.-практ. конф. (29-30 березня 2013 р., м. Одеса)/ОНУ ім. Мечникова. – Одеса: видавець Букаєв В.В., 2013. – 145 с.

Автор: Шерер Ігор Леонідович, к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету, м. Одеса, Україна.

Сфера наукових інтересів: бухгалтерський облік у промисловості, управлінський облік, облік та внутрішній контроль діяльності допоміжних виробництв.

Зв'язок з автором: tutor121960@gmail.com